

STATENS DYREHELSETILSYN

Distriktsveterinæren på Romerike

Saksbehandler: Sverre Støverud

Vår dato:
26.05.03

Vår referanse:
03.0169.002/751.1
Deres referanse:

Til

Statens dyrehelsetilsyn – Fylkesveterinæren for Oslo; Akershus og Østfold
Postboks 746 Sentrum
0106 Oslo

Høringsuttalelse – forslag til endring av dyrevernavloven

Det vises til brev fra Fylkesveterinæren, deres ref: 03.00121.00.4. Distriktsveterinæren på Romerike har gått gjennom høringsnotatet fra Landbruksdepartementet og har følgende kommentarer som i det vesentlige bygger på erfaringer fra eget område:

1. Bakgrunnen for lovforslaget

Styringssignalerne som er gitt om å prioritere akutte dyrevernsaker, beredskap og internasjonale forpliktelser har rammet både distriktsveterinærer og dyrevernnemnder. Det er derfor vanskelig å forstå at dette er noe argument verken for den ene eller andre løsningen. Dessuten er en ikke sikker på at midler til dyrevernav er det som til en hver tid vil bli prioritert høyest i det nye tilsynet.

Distriktsveterinæren er enig i at det stilles store krav til tilsyns- og forvaltningskompetanse i dyrevernav arbeidet. En har erfaring for at det er variasjonen når det gjelder slik kompetanse både blant fagfolk og legfolk, og at det generelt er behov for å heve kompetansen. Men at dette ensidig er et argument for at dyrevernnemndenes innflytelse nærmest skal reduseres til null, er vanskelig å forstå. En har erfaring for at mange av nemndsmedlemmene er svært kompetente. De er som regel oppnevnt fordi de har en omsorgsfull holdning i forhold til dyr, og har godt kjennskap til dyrehold både praktisk, og ofte også teoretisk. Et samarbeid mellom distriktsveterinæren som saksbehandler, og nemnder som er aktive når det gjelder tilsyn, og som har vedtakskompetanse, fungerer bra.

Distriktsveterinæren er overrasket over at Landbruksdepartementet mener at høyere detaljeringsgrad i forskriftene vil kreve bemanning som har høyere faglig kompetanse. Erfaringen er heller at jo mer detaljerte krav som stilles, dess mindre er overlatt til faglig skjønn. I samme avsnittet står det følgende: "Legmannsskjønnet er ikke "fritt", det er et skjønn som inngår i tolkningen av regelverket (lovbundet skjønn), noe som forutsetter kompetanse til rettsanvendelse. Slike forhold har stilt nemndsmedlemmene overfor oppgaver som kan synes urimelig å kreve av en legmannsnemnd." Dette er et utsagn som strutter av mistillit til demokratiet i sin alminnelighet, og lokaldemokratiet i særdeleshett.

Tredje avsnitt innledes med at det har vist seg vanskelig å tilføre nemndene tilstrekkelig kompetanse. Dette er en påstand som henger i løse lufta. Mener Landbruksdepartementet at nemndene ikke har vært i stand til å tilegne seg nødvendig kompetanse, eller er det praktiske og økonomiske grunner til den nevnte vanskeligheten.

En er enig i at tilsyn og vedtak etter dyrevernavloven kan være ressurskrevende. Men det er dårlig dokumentert at det blir et billigere tilsyn når fagfolk skal stå for så si alt tilsyn og også fatte vedtakene. Det trengs imidlertid mer hensiktsmessige virkemidler. Det vil lette arbeidet i alle fall. Slik situasjonen har vært har det i mange tilfelle ikke vært noe hensiktsmessig virkemiddel mellom rådgivning og anmeldelse. Dette har ført til mange besøk hos den delen av pliktobjektene som ikke tar plikten til å ta

imot rådgivning, særlig alvorlig. Anmeldelse er heller ikke særlig hensiktsmessig i mange saker. Politiet har mye å gjøre, så det skal ofte svært alvorlige saker til før dyrevern blir prioritert.

Uttalelsen til fordel for legmannskjønnnet, som arbeidsgruppen som var nedsatt i forbindelse med utarbeidelse av St.meld.nr 12, har av avgitt, stemmer bra med den virkelighetsoppfatning som distriktsveterinæren har. En kjenner seg dårlig igjen i de fleste av argumentene mot legmannskjønnnet, en oppfatter dem langt på veg som udokumenterte påstander.

2. Oversikt over gjeldende rett

Ingen kommentarer.

3. Forslag til ny styringsmodell

Det går fram av det som står ovenfor, at Distriktsveterinæren på Romerike er skeptisk til den nye styringsmodellen. Dyrevernnemndene bør fortsatt ha vedtakskompetanse. Det nye tilsynet bør være saksbehandler. Fordelingen av inspeksjonsoppgavene mellom nemnd og fagpersonell bør fortsatt i stor grad bestemmes av de lokale tilsynene.

Ut fra egne erfaringer mener en at det vil bli langt dyrere om fagpersonell skal utføre alle typer dyrevernsinspeksjoner. En ser klart at det nye tilsynet, gjennom alle de andre tilsynene som skal gjennomføres hos "pliktsubjektene", kan skaffe seg mye kunnskap om dyrevernsstatus hos de nevnte subjektene. Men å gjennomføre en ordentlig dyrevernsinspeksjon, inklusive å ta hensyn til formelle krav, der det er betydelige ting å sette fingeren på, er ikke lett. I de tilfellene der det er en stor fordel å få velvillig assistanse av eieren, for eksempel ved blodprøvetaking, er det heller ikke hensiktsmessig.

En innser at det kan være behov for justering av arronderingen av nemndenes virkeområder. Men blir nemndenes områder for store, mister en fort fordelene med å være lokalkjent. Motstykket til å være lokalkjent er at en fort kan bli inhabil (uten å være det i lovens forstand). Det er en fordel om minst to av nemndmedlemmene ikke har særlig tilknytning til hver enkelt av de kommunene som nemnda omfatter.

Distriktsveterinæren på Romerike er enig i at dyrevernnemndene kan oppnevnes av det nye tilsynet. Medlemmene og varamedlemmer i nemndene bør utpekes blant kandidater som er foreslått av kommunestyrene i de kommunene nemnda omfatter.

4. Forslag til styrking av virkemidler

En er generelt enig i at det trengs mer tilpassede og hensiktsmessige virkemidler enn det som kan brukes nå. En vil likevel peke på at det er hjemmel i gjeldende dyrevernlov til å ilegge tvangsmulkt, men bestemmelsen har ikke kunnet brukes fordi Landbruksdepartementet ikke har gitt noen forskrift om hvordan ordningen skal praktiseres, noe loven krever.

5. merknader til bestemmelser i lovutkastet

5.1 Forslag til endring av § 3 om inspeksjon

Ingen kommentarer.

5.2 Forslag til ny § 6a Varsling

Ingen kommentarer.

5.3 Forslag til ny § 23 Tilsyn og tiltak

Distriktsveterinæren på Romerike mener dyrevernloven skal ha bestemmelser om hvordan dyrevernemndene skal oppnevnes og at nemndene skal ha vedtakskompetanse, se pkt 3.

En mener videre at det er nyttig og hensiktsmessig å ha en konkret bestemmelse i lov eller forskrift som det kan vises til, når en skal foreta rutineinspeksjoner.

5.4 Rutineinspeksjoner i private hjem

Det er behov for å ha slik hjemmel.

5.5 Forslag til endring av dagens bestemmelser om tap av retten til å holde dyr

5.5.1 Forslag til ny §23a

En er enig i forslaget. En har imidlertid erfaring for at det i alle fall er vanskelig å håndheve slike bestemmelser, også etter at det er falt dom. Den domfelte påberoper seg at det er samboer eller ektefelle eller lignende som eier dyrene. Dette er det ofte vanskelig å motbevise.

5.5.2 Mulighet for videre fullmakter til å ilegge karantene

En er enig i forslaget

5.6 Forslag til endring i § 24b Avliving iverksatt av distriktsveterinæren

Ingen kommentar

5.7 Forslag om å oppheve § 24c Dyrevern i slakteri

Ingen kommentar

5.8 Forslag til ny § 25 Opplysnings- og rapporteringsplikt

Ingen kommentar

5.9 Forslag til ny § 25a Informasjon om dyrevernsaker

Ingen kommentar.

5.10 Forslag til ny § 25b Etablering av dataregister

En ser nytten av slike registre. Men arbeidet med dem er svært ressurskrevende og krever nitid oppfølging om de skal være til å stole på. Det er viktig at det ikke kreves flere opplysninger enn nødvendig for å tjene formålet med registreringen.

5.11 Forslag om endring av § 26 Tvangsmulkt

Distriktsveterinæren på Romerike mener det er bra og hensiktsmessig at det blir mulig å bruke tvangsmulkt i forskjellige former i forbindelse med dyrevernsaker. Det er grunn til å tro at dette virkemidlet vil lette dyrevernarbeidet, og gjøre det mer effektivt. Det er viktig at tvangsmulkt kan brukes i forhold til alle typer dyrehold, det har med "likehet for loven" å gjøre.

En erkjenner at tvangsmulkt er et sterkt virkemiddel, og at det må brukes med skjønnsomhet. Landbruksdepartementet har tillit til at denne skjønnsomheten kan ivaretas av det nye tilsynet, antagelig har en ikke hatt denne tilliten til dyrevernnemndene og distriktsveterinærene som sekretærer for nemndene.

5.12 Forslag til endring i § 27, 1. og 3. ledd Dekking og fordeling av utgifter

Ingen kommentarer.

5.13 Forslag til endring i § 30 Heimel for departementet til å gi forskrifter

Internkontroll kan være hensiktsmessig også i dyrevernsammenheng. Men for å se hvordan dyrene virkelig har det, må en også se på dyr, innredning og hus eller uteområder.

5.14 Forslag til endring § 32, 2. og 3.ledd Fradømming av retten til å ha med dyr å gjøre

Hvis slike bestemmelser kan gjøre politiets arbeid med å håndheve denne typen dommer lettere og mer effektivt, hilses dette med glede. Dersom arbeidet med å håndheve slike dommer skal fungere, må det også etableres et system for melding, slik at kunnskapen om dommen følger med når domfelte flytter til et nytt politidistrikt, kanskje et register?

6 Administrative og økonomiske konsekvenser

6.1 Ressursbruk til lokalt tilsyn – dagens ordning

Det er vanskelig å finne sammenhengen mellom de opplysningene som er gitt i det første avsnittet, og at distriktsveterinærene bruker bare 15% av sin arbeidstid til arbeid etter dyrevernloven. En er svært overrasket over opplysningene i tredje avsnitt, om at dyrevernnemndene årlig bruker bare en fjerdedel av Dyrehelsetilsynets totale ressursbruk til dyrevernarbeid. Hvis dette er riktig, vil det være vanskelig å finne økonomiske argumenter for å overføre arbeid fra nemndene til fagpersoner.

6.2 Viktige arbeidsområder for dyrevernnemndene

Oppramsingen av arbeidsoppgaver og tilsynsoppgaver som er vanskelig å håndtere, stemmer i store trekk med det vi har erfart i eget distrikt. Det som er nevnt som problemområder, er problematisk fordi det stadig dukker opp nye tilfelle av disse kategoriene saker.

6.3 Tilsynaktivitet i dyrevernnemndene

Ingen kommentarer.

6.4 Ressursbruk ved ny tilsynsmodell

Det er riktig at det er mulig å gjennomføre rutineinspeksjoner i forhold til dyrevern i forbindelse med andre oppgaver i et dyrehold. Det gjør vi nå, og det må vi sikkert i alle tilfelle fortsette med. Men skal en rutineinspeksjon ha noen verdi, må en bruke tid også på dette. En god dyreverninspeksjon er tidkrevende! For oss er det slik at det som er utgifter for staten ved slike inspeksjoner, er arbeidstid og

kjøregodtgjørelse. Fagpersonalet hos Distriktsveterinæren på Romerike har ingen ledig kapasitet. Det vil si at det trengs betydelig mer fagpersonell om den ny tilsynsmodell skal innføres.

En sammenligning: Distriktsveterinæren er sekretær for nemnda i Gjerdrum, Nannestad og Ullensaker. I 2002 brukte distriktsveterinæren ca 20% av arbeidstida til dyrevernarbeid i dette området. 20% av distriktsveterinærens lønn er om lag det dobbelte av det dyrevernnemndas medlemmer samlet fikk utbetalt som godtgjørelse for sin innsats i det samme området. En innsats som antagelig ligger over landsgjennomsnittet.

6.5 Styrking av tilsynet ved ny tilsynsmodell

Det vises til argumentasjonen under pkt 1, Bakgrunn for lovforslaget.

I første avsnitt i 6.5 sies det: "Arbeidet vil skje i et større faglig og sosialt miljø, noe som vil redusere behovet for en ekstern nemnd som støtte i det lokale dyrevernarbeidet." Distriktsveterinæren på Romerike er enig i at dette miljøet vil være til faglig støtte for fagfolkene ved lokalkontorene, som stiller med dyrevern. Men det må bli helt tilfeldig om det skulle være et miljø ved lokalkontorene som er representativt for legmannskjønnen når det gjelder dyrevern.

Distriktsveterinæren på Romerike er enig i at mange vil føle glede og lettelse over at rapporterende enheter reduseres betydelig.

Ulempene som er ramset opp i siste setning i andre avsnitt, er ikke uvesentlig. Særlig kan kampen om knappe ressurser bli følbart ved mange lokalkontor.

En er enig i at, hvis den nye tilsynsmodellen blir gjennomført, kan det bli en utfordring å få gjennomført et tilstrekkelig antall uanmeldte inspeksjoner, bl.a. fordi det er mye "hobbypreget" dyrehold der eieren som regel er borte på dagtid. En har erfaring for at dyrevernnemndene, som ofte består av sterkt motiverte medlemmer, har gjennomført mange av denne typen inspeksjoner på lørdager og kveld uten tillegg i timegodtgjørelsen.

Behandling av saken

Alle ansatte hos Distriktsveterinæren på Romerike har hatt adgang til høringsnotatet. Kommentarene er gått gjennom og drøftet på kontormøte. Synspunktene som kom fram på møtet er tatt hensyn til i uttalelsen.

Med hilsen

Sverre Støverud
distriktsveterinær